

Nikol Vraštilová, *Josef Hlávka a Karel Matuše. Vztah dvou významných mužů v zrcadle korespondence*, bakalářská práce, Ústav českých dějin Filozofická fakulta UK, vedoucí doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc., 2018, 56 s.

Nikol Vraštilová psala svou bakalářskou práci se zájmem a osobní motivací a to je na výsledku v dobrém slova smyslu znát.

Nastínila na základě relevantní literatury (a v případě Karla Matuše vytěžila i jeho Paměti) životní osudy obou svých protagonistů, tedy architekta a mecenáše Josefa Hlávky a právníka, politika a ředitele Zemské banky Karla Matuše, přičemž druhému jmenovanému věnovala větší pozornost. Jemu zatím česká historiografie zůstává totiž více dlužna než Hlávkově: při vylíčení „životaběhu“ Karla Matuše tak připomněla i jeho důležitou „boleslavanskou“ etapu života. Upozornila – nad rámec svého tématu – na zajímavý oblouk, který Matuše sklenul od této doby, kdy stál v táboře Thurn-Taxis, k politickým hodnotám sdíleným s Josefem Hlávkou a obecně staročeským proudem.

Na základě početně (byť nevyváženě) dochované korespondence (cca 200 dopisů z let 1888 až 1908) se pak **po její obecné charakteristice věnovala tématům, které se v ní odrážely podrobněji a oboustranně**. Vybrala tři témata, která jsou pro Hlávkovu mecenášskou činnost typická (projekt podporující českou vědu a podporující mladé příslušníky inteligence při jejich startu do života; veřejný prostor; pomoc jednotlivým umělcům), tvoří tak i zde určitou hierarchii s ohledem na společenský dopad: **vznik Národohospodářského ústavu jako součásti Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, idea a návrhy sochy sv. Václava na Václavském náměstí v Praze a pomoc Elišky Krásnohorské ve stáří**. Analýza korespondence ukazuje, že korespondence oběma mužům sloužila především jako prostředek k řešení pracovních záležitostí, k věcné, soustavné a cílevědomé cestě k vytčeným cílům.

Přínos práce Nikol Vraštilové cením především proto, že upozornila (po práci např. Tomáše Pavlíčka) na pořád nevyčerpaný pramen, jímž je již uspořádaný fond Josefa Hlávky v LAPNP. Mnohé sice už v něm bylo přečteno, prostudováno i vytěženo, ale zůstává tu přesto celá řada konvolutů, jejichž prostřednictvím by bylo možné lépe či podrobněji zodpovědět mnohé otázky týkající se politického i kulturního života v Čechách na konci 19. a na samém začátku 20. století, či jednou pokračovat ve směru, který naznačil na zlomu historických epoch Karel Kučera, když v listopadu 1989 přednesl příspěvek Kapitola o přátelství z konce staročeské éry (Hlávka a Rieger).

Nikol Vraštilová svou bakalářskou práci **splnila všechny nutné podmínky a doporučuji ji k obhajobě jako výbornou**.

V Praze 21. ledna 2018

Doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.